

DET KONGELIGE FORNYINGS-
OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENT

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 OSLO

Deres referanse
200800414- /TA

Vår referanse
200902189-/AKH

Dato
18.11.2009

Høring av forslag om etablering av inter-regionalt biomassetak for virksomheter som videreforedler en vesentlig del av egen oppdrettsfisk

Vi viser til Fiskeri- og kystdepartementets brev av 18.08.2009 om ovennevnte.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet ser at regional binding av biomasse er motivert ut fra distriktpolitiske og næringspolitiske hensyn. Denne type restriksjoner på hvor oppdrettsvirksomheten geografisk kan utøves, vil selvsagt kunne skape noen problemer for utøverne med hensyn til effektiv innretning av drift og markedsføring. Etter det som opplyses i høringsbrevet, foreligger det en unntaksmulighet som kan benyttes der regelverket slår særlig urimelig ut. En generell lempning i de geografiske restriksjonene vil derfor være positiv for effektivitetsutviklingen i næringen.

Det foreliggende forslag gir bedre geografisk fleksibilitet for noen oppdrettere, men ikke for andre. Unntaket vil bare kunne brukes av konserner/eiere som selv videreforedler mer enn halvparten av uttatt biomasse, og har oppdrettsanlegg i minst to regioner.

Det er i høringen ikke opplyst i hvor stor grad denne type vertikal integrasjon er utbredt i næringen. Forslaget gir de oppdrettselskapene som både har konsesjoner i to regioner og samtidig driver videreforedlingsvirksomhet som nevnt, anledning til å drive oppdrettsdelen av virksomheten med færre geografiske restriksjoner enn konkurrentene, og slik kunne ha forventninger om et økt økonomisk resultat, så vel absolutt som sammenlignet med sine konkurrenter uten slike egenskaper.

Dersom denne forskjellsbehandlingen har økonomisk betydning i praksis, vil det kunne utløse et motiv for strukturendringer i form av foretakssammenslutninger for å oppnå strukturer som gir de nye selskapene anledning til å drive oppdrett på en måte som i mindre grad hemmes av de geografiske krav til lokalisering av anlegg.

Forskjellsbehandlingen vil videre være en fordel for bedrifter som samler oppdrett og videreforedling i samme konsern gjennom eiermessig integrering. Det er ikke gitt at slike bedrifter bør gis fortrinn fremfor for eksempel allianser av oppdretts- og videreforedlingsbedrifter som ikke er eiermessig integrert, men som gjennom kontraktsmessig samarbeid tar ut de fordeler som samordning av produksjon, videreforedling og markedsføring kan medføre. Forskjellsbehandling som foreslått vil normalt svekke bedriftenes muligheter til å realisere samfunnsøkonomiske mål fordi ordningen uten grunn påvirker graden av vertikal eiermessig integrering i produksjons- og videreforedlingsledd. I den grad eiermessig integrering mellom produksjon og videreforedling måtte være det eneste økonomisk fornuftige i denne næringen vil dette komme av seg selv på lengre sikt ut fra lønnsomhetsvurderinger hos aktørene.

Det uttrykkes i høringsbrevet at tiltaket bidrar til økt sysselsetting. Dette er nok riktig totalt sett på grunn av de generelle fordelene som oppnås på grunn av lempningen i de regionale bindingene. Samtidig vil en kunne få konkurransevridninger lokalt som følge av at vertikalt integrerte bedrifter får et motiv til å foredle egen oppdrettsfisk også der hvor dette isolert sett er mindre gunstig enn å kjøpe fisk fra uavhengige oppdrettere. Det er fordi videreforedling av egen fisk i tillegg gir den økonomiske fordelen ved å etablere eller opprettholde tillatelse til mer geografisk fleksibel produksjon. Dette forholdet gir en avsetningsulempe for fiskeoppdrettere uten eiertilknytning til videreforedlingsanlegg, med negative sysselsettingseffekter som mulig konsekvens. Effekten vil kunne gjøre seg sterkest gjeldende for mindre uavhengige bedrifter, alt etter lokale forhold.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet finner på bakgrunn av ovenstående at det hefter en del konkurransemessige problemer ved forslaget. Det tilsier at Fiskeri- og kystdepartementet bør vurdere nærmere konsekvensene, og også vurderer alternative virkemidler som kan bidra til økt geografisk fleksibilitet, før det tas avgjørelse i saken.

Med hilsen

Bjørn Magnus Jakobsen (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Anne Kristine Hage
rådgiver